

Firmy se na stážích v programu Leonardo mohou hodně naučit

Alena Kazdová

Jistě není tajemstvím, že Česká republika v dalším profesním vzdělávání za evropskými státy zaostává. Na základě nedávných průzkumů např. uvedl šéf společnosti Czechtrade Martin Tlapa, že zatímco v zemích unie přes 80 procent podniků věnuje na vzdělávání přes dvě procenta z vyplacených mezd, u nás je takových firem necelé procento. Zatímco český zaměstnanec stráví odborným vzděláváním průměrně 25 hodin ročně, v Dánsku, Irsku nebo ve Španělsku se odborné vzdělávání zaměstnanců pohybuje kolem více než 40 hodin.

Jiným nepříliš potěšujícím údajem z průzkumů je i fakt, že vzdělávání vlastních lidí zajišťují pouze dvě třetiny firem s více než 250 zaměstnanci a pouhá čtvrtina firem pod 50 pracovníků. A proč tomu tak je?

Důvodů lze najít hned několik. V první řadě za to může nepříliš velká ochota firem, investovat do dalšího vzdělávání a ruku v ruce s tím skutečnost, že je k tomu legislativa vlastně ani nemotivuje. Otázka finančního a legislativního rámce pro další profesní vzdělávání totiž i nadále zůstává v Česku bílým místem na mapě celoživotního učení.

Namísto podniků se slova ujímají profesní organizace

Přitom i v současné době firmy, které mají o rozvoj vzdělávání a kvalifikace svých lidí opravdu zájem, mohou najít cestu, jak jim dokonce i v zahraničí vzdělání umožnit. V rámci evropského programu Leonardo da Vinci funguje i nabídka projektů stáží a výměn, které mohou za finanční pomoci EU využít právě podniky. I když firem, které na tyto projekty reflektují, je stále spíše jako šafránu, přesto ti, kdo už si v programu Leonardo profesionální stáž vyzkoušeli, nelitují. Získali řadu nových odborných i lidských zkušeností, přístupů a kontaktů, které jim po návratu pomohly zlepšit dosavadní práci ve firmě, které znamenaly přínosem i pro firmu.

“Nejen u nás, ale i v evropských zemích není využívání stáží podniky až tak hojně jako třeba využívání stáží a výměn v rámci programu Leonardo mladými lidmi a studenty. Je to i tím, že obvykle bývá pro zaměstnavatele problematické uvolnit zaměstnance na delší dobu mimo podnik. Limitem bývají i jazykové znalosti, ač jazykovou přípravu program Leonardo hradí. Menší podniky často odradí administrativní požadavky i přesto, že malým a středním podnikům poskytuje program příspěvek na pomoc s vypracováním projektu,” komentuje zájem firem u nás i v Evropě projektová manažerka Národní agentury Leonardo da Vinci Alena Huptychová.

Naštěstí ale možnost realizovat projekty stáží a výměn k zvýšení odborné kvalifikace a k získání mezinárodních zkušeností v odborném vzdělávání v poslední letech vítají profesní organizace a sociální partneři, konkrétně Svaz průmyslu a dopravy ČR (SPD) anebo Hospodářská komora ČR.

Díky účasti SPD v několika projektech organizovaných pro pracovníky českých firem do Belgie, kde SPD spolupracuje se Svazem vlámských křesťanských podnikatelů (VKW) si rozšířilo obzor téměř 80 mladých manažerů a personalistů. V posledních dvou letech se SPD zaměřuje v projektech výměn na personalisty zejména z malých a středních podniků. “Zájem o tyto týdenní výměnné pobyty do Belgie a také do Bavorska v SRN je veliký. Personalisté se chtějí seznámit s personální prací svých kolegů a lépe poznat systém práce s lidmi v různých sektorech i podnicích v západní

Evropě,” vysvětluje Ivan Paul, projektový manažer Svazu průmyslu a dopravy, který má tyto aktivity na starosti.

Na vlastní oči – nenahraditelná zkušenost

Například loni vyjeli čeští personalisté do Belgie s cílem seznámit se s novými technikami z oblasti řízení lidských zdrojů a program byl sestaven přímo podle konkrétních otázek, o něž účastníci projevili v přípravných diskusích zájem. Velice spokojeni byli čeští personalisté během stáže např. s návštěvou firmy Siemens Atea v Herentalsu, kde jim byly představeny moderní tréninkové programy zaměstnanců. Ve firmě Egemin se zase dozvěděli o výsledcích stabilizačních motivačních programů pro udržení klíčových zaměstnanců. Jako zajímavou zkušenost hodnotili čeští personalisté využívání e-learningu a koncepci firemní univerzity společnosti Alcatel nebo řízení výkonnosti zaměstnanců v pivovarnické skupině Interbrew.

Podle ohlasů účastníků těchto stáží je pro ně vždy největším přínosem bezprostřední kontakt s manažery ve firmách, které navštíví, možnost výměny zkušeností na témata, která je doma ve firmě také trápí. V tomto ohledu pokládají stáže ve firmách za nenahraditelnou zkušenost, která určitě pozitivně ovlivní jejich práci, inspiruje je k využívání poznatků v konkrétní firmě. Zároveň je také motivuje i většinu zájmu o podobné zahraniční stáže, protože si uvědomují, že taková setkání se zahraniční realitou a s kolegy je velmi obohacující.

Ostatně Ivan Paul potvrdil, že rok od roku zájem o tyto zahraniční pobyty mezi personalisty roste a že SPD v projektech stáží v rámci programu Leonardo dál pokračuje, dál teritoriálně rozšiřuje nabídku pro české personalisty. K Belgii přibylo SRN a do budoucna se uvažuje o možnosti vyjet na stáž do některé skandinávské země. “Samozřejmě, že si účastníky stáže vždy vybíráme, hlavním kritériem je domluvit se cizím jazykem, anglicky nebo německy, dále mít představu o tom, co je cílem cesty pro osobní rozvoj i pro využití ve firmě,” říká Ivan Paul a dodává, že někteří personalisté v případě, že je zaměstnavatel neuvolní, si berou na stáž i dovolenou, jen aby udělali něco pro svůj profesní růst.

Program Leonardo navíc umožňuje aspoň částečně pokrýt některé náklady - např. cestovné, ubytování a stravné, takže i to je pro účastníka určitou výhodou.

Vědět, co chci, přináší výhru

To, že vyjedou pracovníci z malých a středních firem na stáž prostřednictvím programu Leonardo da Vinci sváak stále není věc příliš častá.. Většinou už se hlásí s projektem firma, která přesně ví, co má cesta jejich pracovníků firmě přinést, co má v budoucnu ve firmě a jejím personálu ovlivnit. Anebo to může být podnik, který už si uvědomuje, že budoucí vstup ČR do EU bude vyžadovat, aby jeho zaměstnanci byli opravdu odborně a profesně dobře připraveni a konkurenceschopní.

Příkladem z nedávné doby může být firma 1- Cube, s.r.o, v Havlíčkově Brodě, která vyrábí a exportuje přístroje pro pivovary, sladovny a biotechnologické laboratoře. Ta vyslala na tři měsíce do sladovny Simpsons ve Velké Británii jednu svou mladou pracovníci, aby si v projektu realizovaném v rámci programu Leonardo da Vinci rozšířila a prohloubila své obchodní a technické dovednosti.

“Chtěla jsem získat zkušenosti ze svého oboru v zahraniční firmě. K tomu bych se nebyť programu Leonardo a podpory mé firmy, asi za normálních podmínek nedostala. Podstatným důvodem, který posílil mé rozhodnutí, proč se stáž vydat, byla možnost rozšířit si znalost jazyka o odbornou sladařskou terminologii. Zatím totiž i v Česku chybí kvalitní slovník zabývající se touto tematikou,” shrnuje svou motivaci ke stáži Radka Kubešová z firmy 1-Cube, s.r.o.

I když podle ní byla administrativa projektu obtížná, téma bylo pro obě partnerské strany – česko a velkou Británii- natolik zajímavé a perspektivní, že se její firma, byť malá, rozhodla projekt zpracovat. Projekt navázal na myšlenku laboratorního přístroje, s nímž firma 1-Cube před dvěma lety přišla a který by mohl stanovit nejlepší druh ječmene pro sladování v závislosti na stupni jeho posklizňové zralosti. Britskému partnerovi se tato myšlenka zalíbila a Radka Kubešová byla pak onou pracovnící, která měla téma ověřit v praxi anglické sladovny. Kromě tohoto úkolu se tak mohla důkladně seznámit se systémem práce ve všech odděleních sladovny anglického partnera.

A co na ni během tříměsíční stáže ve Velké Británii nejvíc zapůsobilo? ”Bezesporu vysoká pracovní morálka, velmi přátelská a uvolněná atmosféra v práci, doslova přátelský vztah mezi zaměstnavateli a zaměstnanci a naprostá loajalita zaměstnanců k mateřské firmě, což u nás aspoň podle mých zkušeností není tak běžné,” vybavuje si to nejhlavnější. Z odborného a profesního hlediska měla zase jedinečnou šanci porovnat kontinentální testování kvality piva a sladu s modelem užívaným na britských ostrovech.

Podělit se o znalosti s ostatními

Ale stáž v neposlední řadě ocenila i její mateřská firma, která jednoznačně hodnotila nabyté zkušenosti a znalosti jako pozitivum pro radku i firmu. “Především praktické ověření zmíněné kontrolní metody, dále znalosti týkající se testování sladu ve Velké Británii, rozvoj jazykových znalostí a v neposlední řadě i seznámení se s obchodními zvyklostmi ve Velké Británii,” uvádí Radka Kubešová a dodává, že to vše jistě ovlivnilo i možnost dalšího rozšíření spolupráce mezi oběma firmami.

O své zkušenosti z projektu se podělila i s dalšími zaměstnanci. “Na počátku projektu byli informováni o obsahu a cílech stáže, pak před mým odjezdem jsem jim prezentovala výsledky přípravy na stáž, po mém návratu zase byli seznámeni s předběžnými výsledky stáže a po kompletním zpracování výsledků se uskuteční čtvrtá schůzka, na níž bude provedena validace výsledků, z níž pak mohou těžit všichni,” uzavírá Radka Kubešová a dodává, že pro zajímavé firemní projekty nelze než podobné typy stáže doporučit.

Ostatně pro projekty mobility programu Leonardo da Vinci je možné podat žádosti do 14. února 2003, bližší informace lze najít na internetu www.nvf.cz/leonardo.